

WILFRIED POTTHOFF

(DUISBURG, 30. X. 1945. - BONN, 17. X. 2009.)

Njemački slavist, redoviti profesor slavenske filologije u Bonnu, dopisni član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Wilfried Potthoff umro je u 64. godini života. Kako je u znanosti postigao vrlo znatne rezultate i bio osvjedočeni hrvatski prijatelj, bilježimo u našem časopisu njegovu smrt, preranu i zato osobito bolnu. Rodio se u Duisburgu 30. listopada 1945., preminuo 17. listopada 2009. u Bonnu. Studirao je od 1965. do 1971. u Marburgu i u Bonnu slavistiku i niz drugih znanosti, nakon što je odustao od studija medicine, koji nije odgovarao njegovoj senzibilnosti. Doktorirao je 1971. na Sveučilištu u Bonnu disertacijom *Die Dramen des Junije Palmotić*; objavljena je u Wiesbadenu 1973. Više godina bio je znanstveni asistent u Bonnu, gdje je 1979. habilitirao radom o Danteu u Rusiji; ta knjiga je objavljena u Heidelbergu 1991. Kraće vrijeme predavao je u Heidelbergu i u Saarbrückenu, ali se je opet vratio u Bonn gdje je bio i jedan od dvojice ravnatelja Slavenskoga seminara. Predavao je na mnogim europskim sveučilištima i sudjelovao na znanstvenim skupovima, među ostalim i u Dubrovniku, na Hvaru, u Splitu, u Zadru i u Zagrebu. Također je organizirao znanstvene skupove, npr. o Dalmaciji kao prostoru europske kulturne sinteze u Bonnu 2003. i o gradskoj kulturi u Dalmaciji u Bonnu 2006.

Bio je duboko povezan s Hrvatskom, kao i njegov bonski profesor Hans Rothe, bliski prijatelj profesora Ive Frangeša. Radio je u zagrebačkim i u dubrovačkim knjižnicama i arhivima, slušao predavanja anglista Ive Vidana i kroatista Nikole Milićevića, družio se s čuvenim pjesnicima Stankom Jurišom i Josipom Pupačićem, često bio u društvu Stjepana Babića, Franje Grčevića i Josipa Badalića. Tako je dobro govorio zagrebačkom kajkavštinom da mnogi nisu opazili da je Nijemac. Dalmaciju je držao područjem koje je uvijek bilo sastavni dio europske kulture i uljudbe, i to na visokoj razini. Zanimao ga je život u južnim hrvatskim gradovima, a on je ostavio traga u literaturi. Npr. u Dubrovniku bilo je zabranjeno da žene nose kičenu odjeću, što je odjeknulo u Junija Palmotića, koji to koristi u neoplatonskom sustavu strogog morala idealnih ljudi koji ne smiju podleći luksuzu i vanjskom sjaju.

Wilfried Potthoff bio je plodan znanstvenik, svestran slavist. Zanimao se za sve slavenske kulture i književnosti, a osobito važno mjesto pripada njegovu interesu za kroatistiku. Zanimao se za slavenske književnosti od humanizma i renesanse do 20. stoljeća, redovito u komparativnom kontekstu. Pisao je npr. o simbolizmu u slavenskim književnostima, o Merežkovskom i Przybyszewskom u okviru proučavanja ruskog i poljskog *fin de siècle* u europskom kontekstu, o Daniilu Harmsu, o Osipu Mandeljštamu itd.

Već smo upozorili na Potthoffovu monografiju o dramama Junija Palmotića, a o tom je dramskom autoru pisao već potkraj šezdesetih godina u časopisu *Dubrovnik*. Rečena monografija svakako je cjelovito rasvijetlila dramski opus toga Dubrovčanina 17. stoljeća. Sigurno su Renate Lachmann-Schmohl i W. Potthoff svojim knjigama o Ignjatu Đurđeviću i Juniju Palmotiću ostvarili dragocjene i poticajne prinose poznavanju hrvatske barokne književnosti. Potthoff je uz to 1975. objavio u dvije knjige djela dubrovačkih dramatičara 17. stoljeća (Pasko

Primović, Ivan Gučetić, Vice Pucić Soltan, Ivan Gundulić mlađi, Junije Palmotić) stvorivši time precizan i pouzdan pothvat. Posilovićev *Cvijet od kriposti* objavio je Potthoff 2002. kao pretisak opskrbivši ga opsežnim predgovorom. U članku "Zu den geistlichen Schauspielen Marko Marulićs" (*Colloquia Maruliana*, V, 1996.) inovativno je interpretirao Marulićeva prikazanja, a bavio se i hrvatskom retorikom od Franje Petrića i Nikole Gučetića do Ivana Lukarevića. Prvi je objavio knjigu Nikole Gučetića (1549.-1610.) *In primum librum Artis rhetoricae Aristotelis commentaria*, Heidelberg, 2006., izrazito važno djelo hrvatske filozofske baštine. Bio je urednikom i izdavačem uglednih edicija u Njemačkoj, a uz to je bio jedan od urednika zagrebačkog časopisa *Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine*, u kojem je časopisu surađivao člancima o Gučetiću.

U cjelini je Wilfried Potthoff ostvario velik opus, raznolik i solidan. Posebno je zadužio hrvatsku filologiju situirajući hrvatsku dramu 17. stoljeća u europski kontekst i pružajući svima zainteresiranima neizdane tekstove u pouzdanu izdanju. Za sve učinjeno u znanosti i u borbi za hrvatsku nacionalna prava duboko smo mu zahvalni.

Josip Lisac